

VAJNAI

DOMSTOLENS BESLUT (fjärde avdelningen)
den 6 oktober 2005*

I mål C-328/04,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 234 EG, som framställts av Fővárosi Bíróság (Ungern), genom beslut av den 24 juni 2004, som inkom till domstolen den 28 juli 2004, i brottmålet mot

Attila Vajnai

meddelar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden K. Lenaerts samt domarna K. Schieman (referent) och E. Juhász,

generaladvokat: C. Stix-Hackl,
justitiesekreterare: R. Grass,

efter att ha hört generaladvokaten,

* Rättegångsspråk: ungerska.

följande

Beslut

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av icke-diskrimineringsprincipen i dess egenskap av grundläggande gemenskapsrättslig princip.
- 2 Begäran har framställts i ett brottmål mot Attila Vajnai avseende brott mot artikel 269/B i den ungerska strafflagen (Büntető Törvénykönyv), enligt vilken det är straffbart att använda totalitära symboler i en större krets.

Tillämpliga bestämmelser

- 3 Artikel 269/B i den ungerska strafflagen, med rubriken "Användning av totalitära symboler", har följande lydelse:

"1) Den som

a) sprider,

b) använder i en större krets, eller

c) uppvisar offentligt,

ett hakkors, ett SS-tecken, ett pilformat kors, hammaren och skäran, en röd femuddig stjärna eller en symbol bestående av ett sådant tecken skall dömas för en straffrättslig förseelse till böter, såvida inte gärningen är att bedöma som ett allvarligare brott.

- 2) Den gärning som avses i punkt 1 är inte straffbar i det fall den begås i syfte att sprida kunskap, i utbildningssyfte, vetenskapligt syfte, konstnärligt syfte eller i syfte att informera om historiska eller samtida händelser.
- 3) Bestämmelserna i punkterna 1 och 2 skall inte tillämpas på staters gällande officiella beteckningar.”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

- 4 Det framgår av begäran om förhandsavgörande att Attila Vajnai, vice ordförande i det ungerska arbetarpartiet, har åtalats för att vid en sammankomst i Budapest den 21 februari 2003 i en större krets ha burit en röd femuddig stjärna i papper som var 5 cm i diameter på sina kläder. En polisman med ansvar för ordningsfrågor anmodade den tilltalade att avlägsna symbolen, vilket denne gjorde.
- 5 Genom dom av den 11 mars 2004 dömde Pesti Központi Kerületi Bíróság (domstol i stadsdelen Pest) Attila Vajnai för brott mot artikel 269/B punkt 1 b i den ungerska strafflagen genom användning av en totalitär symbol. Domstolen dömde till villkorlig dom med en prøvotid om ett år och beslutade om förverkande av ovannämnda symbol.

- 6 Attila Vajnai överklagade denna dom till den hänskjutande domstolen.
- 7 Fővárosi Bíróság (Budapests domstol) har i sin begäran om förhandsavgörande uppgett att den röda stjärnan eller hammaren och skäran utgör symboler för vänsterpartier i flera medlemsstater, såsom exempelvis i Republiken Italien. Därav följer, enligt denna domstol, att medlemmar av de italienska vänsterpartierna kan bära arbetarrörelsens symboler utan att det strider mot något förbud, samtidigt som det enligt den ungerska strafflagen är förbjudet att använda sådana symboler. Därmed uppstår frågan huruvida en bestämmelse — enligt vilken det i en medlemsstat är förbjudet att använda den internationella arbetarrörelsens symboler vid äventyr av påföljd, samtidigt som bärande av sådana symboler inte får några följder i en annan medlemsstat — är diskriminerande.
- 8 Det är under dessa omständigheter som Fővárosi Bíróság har beslutat att vilandeförklara målet och att ställa följande tolkningsfråga till domstolen:

”Är artikel 269/B punkt 1 i den ungerska strafflagen, enligt vilken den som offentligt använder eller visar en symbol bestående av en röd femuddig stjärna skall dömas för en straffrättslig förseelse, såvida inte gärningen är att bedöma som ett allvarigare brott, förenlig med den grundläggande gemenskapsrättsliga icke-diskrimineringsprincipen? Innebär artikel 6 i Fördraget om Europeiska unionen, enligt vilken unionen bygger på principerna om frihet, demokrati och respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, direktiv 2000/43/EG, som också avser de grundläggande friheterna, och artiklarna 10–12 i stadgan om de grundläggande rättigheterna att det i samtliga medlemsstater är tillåtet för personer att uttrycka sina politiska övertygelser genom symboler som hänför sig till sådana övertygelser?”

Domstolens behörighet

- 9 Den ungerska och den nederländska regeringen samt kommissionen, vilka har inkommit med skriftliga yttranden, har ifrågasatt huruvida domstolen är behörig att besvara tolkningsfrågan.
- 10 För att kunna pröva domstolens behörighet, skall föremålet för frågan fastställas.
- 11 Den nationella domstolen har ställt frågan för att få klarhet i huruvida icke-diskrimineringsprincipen, artikel 6 EU, bestämmelserna i rådets direktiv 2000/43/EG av den 29 juni 2000 om genomförandet av principen om likabehandling av personer oavsett deras ras eller etniska ursprung (EGT L 180, s. 22) eller artiklarna 10–12 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, som tillkännagavs i Nice den 7 december 2000 (EGT C 364, s. 1), utgör hinder för att tillämpa en sådan nationell bestämmelse som artikel 269/B i den ungerska strafflagen enligt vilken det är straffbelagt att i en större krets bära en symbol som den som är föremål för prövning i målet vid den nationella domstolen.
- 12 Det framgår av fast rättspraxis att domstolen, när nationella bestämmelser omfattas av gemenskapsrättens tillämpningsområde och när förhandsavgörande har begärts, skall tillhandahålla samtliga uppgifter om tolkningen som är nödvändiga för att den nationella domstolen skall kunna avgöra huruvida dessa bestämmelser är förenliga med de grundläggande rättigheter som gemenskapsdomstolarna skall säkerställa iakttagandet av (se dom av den 29 maj 1997 i mål C-299/95, Kremzow, REG 1997, s. I-2629, punkt 15).
- 13 Domstolen är däremot inte behörig avseende bestämmelser som inte omfattas av gemenskapsrätten och då saken i målet inte har någon anknytning till någon av de situationer som avses i fördragets bestämmelser (se domen i det ovannämnda målet Kremzow, punkterna 15 och 16).

- 14 Domstolen konstaterar att Attila Vajnai situation inte har anknytning till någon av de situationer som avses i fördragens bestämmelser och att de ungerska bestämmelser som tillämpats i målet vid den nationella domstolen inte omfattas av gemenskapsrätten.
- 15 Under dessa omständigheter fastslår domstolen på grundval av artikel 92.1 i rättegångsreglerna att det är uppenbart att den saknar behörighet att besvara den fråga som ställts av Fővárosi Bíróság.

Rättegångskostnader

- 16 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på denna domstol att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

På dessa grunder fattar domstolen (fjärde avdelningen) följande beslut:

Det är uppenbart att Europeiska gemenskapernas domstol saknar behörighet att besvara den fråga som Fővárosi Bíróság (Ungern) har ställt genom beslut av den 24 juni 2004.

Underskrifter